

TÜM DÜNYA CİRİT ATACAK

Atlara olan ilgisi ve sevgisi herkes tarafından bilinen ekranların sevilen yüzü Cemal Hünel ile, Türkiye'de girişimcilik deyince akla gelen ilk üç isimden biri olan, teknoloji dâhisi Alphan Manas ata sporumuz Cirit'i dünyaya tanıtmaya hazırlanıyor.

Cirit merakınız nereden geliyor?

Cemal Hünel: Benim her zaman tarihe ve genel olarak tüm savaş sanatlarına karşı büyük bir merakım vardı. Özellikle ateşli silah öncesi silahlarla yapılan sporlar, kılıçlarla yapılan yakın dövüş sporları benim her zaman çok ilgimi çekmişti. Küçükken sipahi ocağında birkaç ders deneyimim oldu ama o kadar küçük bir alanda travmatize olmuş atlarla çalışmak istememiştim. Gerçek anlamda atçılık ise, hayatıma 25 yaşlarında girdi. İskoçya'da eğitimimi tamamlayıp Türkiye'ye döndükten sonra, önce bir ormancı köyü bulup orada at sahibi oldum, sonra da işte İstanbul Atlı Okçuluk ve Binicilik'te ki ortaklık doğdu. En çok yapmak istediğim şeylerden biri atlı okçuluk diğeri de ciritti.

Cirit lisansınızı nasıl aldınız?

C.H: İlk cirit lisansımı ben Sivas'ta aldım. Erzurum'da, Erzurum'da, Uşak'ta, Türkiye'deki bir çok yerde hatta belediyenin Sultansuyu'nda otoparkta, asfalt üstünde düzenlediği cirit maçında bile oynadım. Ama netice itibarıyla bu kadar güzel oynanabilecek, güçlü bir oyunun bu şekilde, yükselmemiş olması inanılmaz üzüntü veriyor. Cirit'in tek başına atlarına bakmaya çalışan bireylerin elinde hayatta kalıyor olması, bu sporu hak ettiği yere getirmedir.

Cirit nasıl oynanıyor peki, bize biraz oyundan bahsedebilir misiniz?

C.H: Temelde ciritte iki safta, yedişer tane at vardır. 140 metreye 50 metre bir sahada iki tane kale, orta sahasında ise genel olarak iki tane at vardır. Takımlar buralarda yerlerini alırlar, Takımdan bir oyuncu karşı takıma doğru gider, elindeki değneği karşı takımdaki bir oyuncuya doğru atar. Elinde değnek çıkar çıkmaz o artık bir hedeftir ve kaçmaya başlar. Rakip takımdan bir oyuncu onu kovalamaya başlar. Karşı alaya girene kadar vurabilirse puan alır. Vuramazsa bu sefer onun kaçması gerekir. Aslında atların sürekli ileri geri kovalama halinde oldukları 45 dakikadan iki devre şeklinde bir oyun.

Alphan Bey siz bu proje hakkında ne düşünüyorsunuz?Alphan Manas: Cemal bana projeden bahsettiğinde atlarla ilgili gösterileri düşündük önce. Bu gösterilerden konuşunca, gerçekten at gösterilerinin Türkiye’de Anadolu Ateşi gibi bir konuma gelebileceğini fark ettik. Tabii bunun için altyapıya ve bu hareketleri yapabilecek insanlar eğitmek için okullara ihtiyaç var. Bu okullar sayesinde ciritçiler yetişecek, böylece sadece ülke çapında değil Dünya çapında cirit takımları oluşacak. Bugün Amerikalıların oynadığı ve marka olarak üstümüzde taşıdığımız Polo oyunu, aslında bir Türk sporu. Sadece oyunu alıp adını Polo yapmakta değil, Polo’dan bir marka oluşturdular. Biz de cirit ile ilgili böyle bir uygulamaya yapmayı düşünüyoruz.

İlk adım olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?

A.M: Cirit’in, hem kurallarının değişerek günümüz şartlarına uygun hale getirilmesini, hem de maksimum teknoloji kullanılarak geliştirilmesini hedefliyoruz. Ciritte full teknoloji entegrasyon olacak. Her oyuncunun kafasında 360 derece kamera olacak böylece hata payı en aza inecek. Cirit’in malzemesi gürgen yerine karbon, fiber gibi malzemelerden olacak, ata zarar verilmesini önlemek istiyoruz. Buz hokeyindeki pilexler gibi, ciritte de böyle koruma alanları olacak böylece ciritin seyirciye zarar vermesi engellenecek.

Bunları nasıl, kimlerle gerçekleştireceksiniz?

A.M: Aslında şimdi bir yol ayrımındayız. Geleneksel Türk Sporları Federasyonu ile işbirliği yapmak istiyoruz diye iletişime geçtik. Onların da gayet iyi niyetli bir yaklaşımı var, biz de bu iyi niyetli yaklaşıma karşı şu an bekleme sürecindeyiz. Özellikle İzmir ve İstanbul’da takım oluşturma, atların taşınması konusunda planlarımız var. Çünkü cirit atları şu an 20 tanesi bir kamyonla taşınıyor ve 10 attan 1 tanesi net ölüyor.

Cirite, kostümlere bakınca şövalyelerin jousting’i gözümde canlandı. İçeriklerinde benzerlikler var mı?

C.H: Cirit’te düşmanla yakın temasa geçmiyorsunuz, uzaktan atıp kaçıyorsunuz. Jousting’de uzun bir kargıyla düşman hattına direkt çarpma yaparsınız. O atlar ne olursa olsun hep düz gider.

Cirit çok maliyetli bir iş mi?

A.M: İnan at maliyetli bir iş değil.

C.H: Türkiye’de biz bir kere bu konuda çok şanslıyız. Çünkü ciritçilerin hepsi Arap atlarıyla çalışabiliyor. Bu atlar, hem çok hızlı hem de cirit için gereken tüm hareket kabiliyetine sahip. Avrupa’da bir Arap atı almaya kalksanız, kimse para yetiştiremez ona. Burada çok büyük bir yarış atı endüstrisi olduğu için, bir minör rahatsızlık yüzünden ve ya artık koşmayacak olan atlar ciritçilere satılıyor. Şimdi bu atlar belirli muayeneleri yapılarak sahaya girebilecek.

ALPHAN MANAS: BİZ CEMAL’LE ‘BİR FIKRİM VAR’ ADLI PROGRAMDA TANIŞTIK. BANA PROJE-SİNDEN BAHSETTİ. SONRA PROJİYİ BİR KENARA KOYDUK, BANA CİRİTİ ANLATTI VE BEN DE TEKNOLOJİK ANLAMDA BUNU BİR STANDARTA OTURTUP. CİRİT Lİ-GİNİ NASIL OLUŞTURABİLECEĞİMİZİ DÜŞÜNMEYE BAŞLADIM.

CEMAL HÜNAL: CİRİT’TE KULLANILAN TEÇHİZAT GEREĞİNDEN SERT BİR TEÇHİZAT. KULLANILAN BU KAZAN ÜZENĞİ DEDİĞİMİZ ALETLER DÜZGÜN KULLANILDIĞINDA HIÇ BİR SIKINTI YOK AMA GENELDE İNSANLAR ATLARI EĞİTİRKEN VAKİT KAZANMAK İÇİN, BU ALETİN UCUNU SİVRİLEŞTİR-DİĞİNDE CİRİT SAHASI KAN RE-VAN OLUYOR. ATLARA YAPILAN BU MUAMELE SONUCUNDA, CİRİT YILLARDIR SEYİRCİ KAZAN-MADIĞI GİBİ OLAN SEYİRCİLERİNİ DE KAYBEDİYOR İSTER İSTEMEZ.

